

ПРАКТИКА ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ

PRACTICE OF PEDAGOGICAL PROCESS

УДК 378.011.33:811.111]:004-057.4

Дмитро Ольшанський
ORCID iD 0000-0003-2482-4453

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов
факультету права та міжнародних відносин,
Київський університет імені Бориса Грінченка,
вул. Тимошенка, 13 б, 04212 Київ, Україна,
d.olshanskyi@kubg.edu.ua

ЗМІСТ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З МЕДІАКОМУНІКАЦІЙ

У статті розглядається процес навчання англійської мови за професійним спрямуванням майбутніх фахівців з медіакомунікацій. Автор визначає вимоги до змісту навчання англійської мови вказаної категорії студентів з огляду на аналіз чинних документів, які регламентують навчальний процес з іноземних мов в українських закладів вищої освіти, зокрема, «Європейських рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання» та «Типової програми з англійської мови для професійного спрямування», а також відповідно до результатів сучасних досліджень з теорії та методики навчання іноземних мов та у сфері професійної освіти.

Ключові слова: англійська мова за професійним спрямуванням; професійна мовленнєва компетентність; тематика мовлення; фахівець з медіа комунікацій; цілі навчання.

<https://doi.org/10.28925/2078-1687.2019.3-4.7783>

Вступ. Глобалізаційні процеси в світі, інтеграція України в європейський економічний, культурний та медійний простір зумовили підвищення вимог до володіння фахівців у сфері медіакомунікацій засобами міжкультурного професійно-орієнтованого спілкування. Тому одним із важливих імперативів розвитку сучасної вищої освіти є обов'язкове практичне володіння майбутніми фахівцями цієї сфери принаймні однією іноземною мовою. Ця вимога зафіксована у чинних документах, що регулюють діяльність вищої освіти в Україні, практично реалізована у змісті освітніх програм та навчальних планів, навчальних програм дисциплін (Освітньо-про-

фесійна програма, 2017). Зокрема, здатність будувати міжкультурну комунікацію, володіти іноземною мовою (а в деяких випадках декількома іноземними мовами) визначено як одну із спільних загальних компетентностей в усіх освітніх програмах підготовки фахівців у сфері медіакомунікацій. До цієї базової компетентності органічно додається уміння використовувати сучасні джерела отримання інформації в умовах міжнародної комунікації, здатність до професійного спілкування з урахуванням культурних норм країни, в якій здійснюється професійна діяльність, та інші компетентності, які формуються у щільному зв'язку з вивченням іноземних мов (Освітньо-професійна програма, 2017).

Високі професійні вимоги, які висуваються

до фахівців у сфері медіакомунікацій щодо володіння іноземними мовами, і зокрема англійською мовою, об'єктивно зумовлені специфікою їхньої професійної діяльності. Це стосується інтенсивності як усного, так і писемного мовлення, його яскраво вираженого практичного і кроскультурного характеру, різноманітності, що може виражатися у різноманітних стандартних професійних ситуаціях: проведення інтерв'ю та репортажів з місця подій, читання та реферування літератури та інформаційних матеріалів, підготовка публікацій тощо.

Питання змісту навчання англійської мови за професійним спрямуванням студентів нефілологічних спеціальностей, зокрема, студентів-медійників завжди були об'єктом уваги з боку освітян та науковців, як вітчизняних, так і зарубіжних, а саме: О. Бігич, Р. Гришкової, Л. Нагорнюк, С. Николаєвої, В. Тулупова, О. Тарнопольського, І. Чимерис, Т. Hutchinson, A. Waters та інші.

Водночас, як доводить масовий педагогічний та науковий досвід, на питання «З якою метою та чого саме навчати?» не завжди можна отримати однозначну відповідь. З огляду на суспільні процеси та освітні новації та запити самих суб'єктів навчального процесу цілі і принципи навчання іноземної мови постійно переосмислюються, уточнюється зміст програм, деталізуються та удосконалюються мовні та мовленнєві мінімуми. Цим якісним змінам сприяє і нова парадигма освіти, яка зміщує акцент з накопичення знань до формування низки компетентностей та набутті практичного досвіду в застосуванні отриманих знань (Гулай, 2009).

Відповідно до сказаного вище **мету цієї статті** сформулюємо так: з огляду на аналіз сучасних чинних вітчизняних та європейських документів, які регламентують зміст навчання іноземних мов (англійської мови) у закладах вищої освіти, визначити вимоги до змісту навчання англійської мови за професійним спрямуванням майбутніх фахівців у сфері медіакомунікацій.

Аналіз чинних документів. Європейська наукова та освітня спільнота тривалий час була залучена до пошуків теоретичних та правових засад, які б визначали та регулювали процес викладання іноземних мов у закладах освіти і забезпечували б ефективність цього процесу. Таким документом у 2003 р. стали «Загальноєвропейські рекомендації з мовної

освіти: вивчення, викладання, оцінювання» (Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти, 2003). Рекомендації Ради Європи уніфікують цілі, стратегії, підходи та вимоги до вивчення мов, забезпечують ефективну координацію діяльності викладачів, менеджерів освіти, авторів підручників та програм, слугують дороговказом для студентів шкіл, ВНЗ та усіх, хто вивчає мову. Провідним документом, який є орієнтиром для написання робочих програм з англійської мови для різних спеціальностей нефілологічного напрямку, та який ґрунтується на Рекомендаціях Ради Європи, виступає Типова програма з англійської мови для професійного спілкування (2005). Типова програма з англійської мови для професійного спілкування може використовуватися для цілої низки спеціальностей; водночас, у змісті програми вказується на те, що деякі спеціальності вимагають більш чи менш складної поведінки. Зокрема, такі професійні галузі як право, журналістика, бізнес і туризм вимагають більш високого рівня володіння мовою для ефективного професійного спілкування, ніж деякі технічні спеціальності чи сільське господарство (Програма з англійської мови для професійного спілкування, 2005, с. 2). Відповідно до цього документу міжнародно прийнятними рівнями володіння мовою для спеціальностей, що вимагають складної мовленнєвої поведінки на ОКР бакалаврату, слід вважати **B2+**, у той час як для інших спеціальностей цим мінімально прийнятним рівнем є **B2**. Причому на магістерських курсах на таких спеціальностях, як журналістика (а ми можемо поширити цей висновок і на інших фахівців з медіакомунікацій), прийнятним вважається вже достатньо високий рівень **C2** (досвідчений користувач, компетентний), у той час як **C1** (досвідчений користувач, автономний) допускається як імовірно прийнятний. Водночас окремо зазначено, що університети можуть на власний розсуд надалі розвивати у студентів магістратури компетенцію з іноземної мови, що має свою специфіку з точки зору їхньої спеціалізації (Програма з англійської мови для професійного спілкування, 2005, с. 3).

У методиці навчання іноземних мов завжди гостро поставала проблема визначення цілей навчання. У сучасних міжнародних та вітчизняних документах нарешті поставлено крапку в питанні визначення пріоритетності цілей: практична мета скрізь фігурує як най-

важливіша, а саме, формувати у студентів загальні та професійно-орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції (лінгвістичну, соціолінгвістичну і прагматичну) для забезпечення їхнього ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі. Професійна мовленнєва компетенція формується у студентів різних спеціальностей для реальних академічних та професійних сфер і ситуацій. Уявляється закономірним те, що для кожного конкретного напрямку підготовки необхідно змодельювати мовленнєві ситуації професійного або академічного характеру як загальні, так і притаманні лише цій конкретній професійній сфері. Отже, розробники навчальних та робочих навчальних програм будуть послуговуватися загальними навчальними цілями, які будуть адаптуватися до конкретної спеціальності з урахуванням майбутніх професійних потреб фахівців відповідного напрямку. У контексті навчання фахівців з медіакомунікацій це означатиме необхідність здійснення ретельного аналізу наступного:

- компетентностей, визначених ОКХ та у відповідних освітніх програмах;
- типових професійних комунікативних ситуацій;
- професійних комунікативних потреб студентів певної спеціалізації.

Враховання специфіки професійної підготовки за напрямом. Окрім вимог ОКХ та змісту освітньої програми, конкретних посадових інструкцій фахівців, затверджених відповідними організаціями, важливе місце відводиться результатам опитування спеціалістів, а також викладачів та студентів, які залучені у процес професійної підготовки медійників. Для цього слід використовувати різні інструменти: спостереження, співбесіди, анкетування тощо (Програма з англійської мови для професійного спілкування, 2005, с. 19). Слід зазначити, що процес інтерпретації даних, отриманих в результаті аналізу професійних потреб, а також імплементація цих результатів у зміст робочих програм та їх врахування у змісті засобів навчання є творчим процесом, який продиктований наявністю багатьох різноманітних факторів. Вирішальна роль у плані осмислення фахових потреб студентів та їх врахуванні у процесі викладання іноземної мови за професійним спрямуванням належить самому викладачу. Необхідно виходити з розуміння, що навчальний процес

з іноземної мови не повинен бути повним відзеркаленням змісту інших дисциплін, що входять в цикл професійної підготовки, адже навчання іноземної мови та іншомовного мовлення притаманна своя специфіка, що виражається у формуванні особливих компетенцій та компетентностей, і це є можливим в рамках викладання лише цього предмету. Зокрема, якщо студент читає текст на професійну тематику рідною мовою у контексті одного із своїх фахових предметів, він очевидно отримує і засвоює важливу інформацію, яка необхідна для формування фахових компетентностей. Проте, читання іншомовного фахового тексту на практичних заняттях з іноземної мови тим самим студентом буде мати дещо відмінні цілі, а саме, формування вміння читати як частина загальної професійної мовленнєвої компетентності. Аналогічним чином суттєво відрізняється мотивація студентів до діяльності на заняттях з мови та під час навчання фахових дисциплін. Беручи до уваги цей важливий чинник, укладачі підручників та навчальних посібників з іноземної мови для професійного спілкування добирають матеріали, які є цікавими, пізнавальними, здатними впливати на емоційну сферу студентів. Водночас ці матеріали повинні представляти цінність у плані професійного спілкування, оволодіння студентами фаховою лексикою і термінологією.

Аналізуючи проблему змісту навчальної діяльності, не можна уникнути питання про підходи і методику навчання. Найбільше до повної інтеграції навчання іноземної мови та фахових дисциплін у процесі професійної підготовки вдалося наблизитися у підході, який має абревіатуру *CLIL (Content and Language Integrated Learning)*, назва якого відбиває його сутність – інтегроване навчання мови та предмету. Підхід забезпечує засвоєння знань з фахової дисципліни разом з мовленнєвими навичками і вміннями з мови, що вивчається. На відміну від традиційного підходу, коли у змісті навчання іноземної мови враховується фахова тематика, за інтегрованого навчання мови і предмету програма з мови фактично ґрунтується на змісті навчання немовної фахової дисципліни, і при цьому послідовність засвоєння іншомовного матеріалу повторює послідовність засвоєння матеріалу немовної дисципліни. Таким чином, студенти по суті оволодівають знаннями з фахового предмету засобами іноземної мови, а розвиток іншо-

мовних навичок і вмінь здійснюється побіжно (Ножовнік, 2012). Перевага цього підходу вбачається у тому, що знання уміння і навички з фахових дисциплін на немовних факультетах ВНЗ формуються синхронно з вивченням іноземної мови. На нашу думку, серед причин, що звужують сферу застосування цього підходу, є, по-перше, нестача викладачів, які б однаковою мірою виступали кваліфікованими і сертифікованими фахівцями в обох напрямках, тобто як викладачі мови, так і як викладачі немовної дисципліни. По-друге, зміщення акценту у змісті навчання у бік інтенсивного оволодіння спеціальним предметом може стати причиною виникнення у студентів прогалин в знаннях, уміннях і навичках з іноземної мови, яка оволодівається за такого підходу побіжно, слідує логіці спеціального предмету, а не відповідно до принципів «класичної» методики, яка в такому випадку не працює. Тим не менше, ці висновки не є неоднозначними, а саме питання потребує детального вивчення, у тому числі через моделювання сприятливих умов у практиці вищої професійної освіти та апробацію ключових положень підходу в цих умовах. На нашу думку, інтегроване навчання мови і предмету може ефективно застосовуватись у тих ситуаціях, коли для його практичної реалізації будуть готові усі учасники навчального процесу. У тому ж випадку, коли існують лише деякі передумови для його впровадження, ми пропонуємо здійснювати використання цього підходу окремими блоками або для вивчення окремих тем.

У зв'язку зі сказаним вище, треба наголосити, що шляхи досягнення цілей, що визначені в освітніх програмах та робочих навчальних планах підготовки фахівців, можуть бути різноманітними. Відповідно до вітчизняної практики, найчастіше навчальний процес з іноземної мови у контексті професійної підготовки на немовних факультетах і спеціальностях реалізується через дисципліну «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (назви можуть варіювати без зміни самої сутності). У той же час існує можливість прив'язати зміст цієї дисципліни до процесу підготовки до складання міжнародних стандартизованих тестів з англійської мови (іноземної мови), дещо змінивши при цьому акценти як в змісті дисципліни, так і у використаних підходах. Так, у практиці вищої школи стало поширеним викладання ділової англійської мови для студентів еконо-

мічних та юридичних спеціальностей, а міжнародний екзамен з ділової англійської мови **BEC (B2 Business Vantage)** або інші екзамени використовують як концептуальну та змістовну основу для побудови робочої навчальної програми, підбору підручників та інших навчальних матеріалів, організації форм та видів контролю. Нам невідомо про подібні міжнародні стандартизовані тести з англійської чи будь-якої іншої іноземної мови для спеціалістів з медіакомунікацій. Тим не менше, вважаємо як оптимальний варіант використання в цій якості Кембриджських міжнародних стандартизованих екзаменів, зокрема, **Cambridge FCE** та **CAE**. Зміст програм підготовки за цими екзаменами передбачає формування практично усіх необхідних компетентностей, у той час як реалізація професійного компоненту для фахівців у сфері медіакомунікацій може здійснюватися через такі види роботи, як написання статей, рецензій на прочитану книгу або переглянутий фільм, обговорення актуальних тем тощо. Для підсилення професійного компоненту авторам робочих навчальних програм можна рекомендувати включити у зміст навчальних модулів роботу з фаховою літературою, друкованими та Інтернет виданнями, ресурсами **YouTube** тощо.

Конструювання змісту навчання. На нашу думку, рекомендована для фахівців сфери медіакомунікацій тематика мовлення повинна бути достатньо різноманітною. Визначаючи тематичний мінімум для журналістів або фахівців в галузі реклами, важко провести чіткі межі, які будуть відокремлювати теми або мовні засоби для загального вжитку від суто професійної тематики та фахової термінології. Як стверджують дослідники стилістичних і жанрових особливостей професійного мовлення для сфери медіакомунікацій, для підмови журналістики (або інших медійних галузей) характерним є використання комбінації стилів, а саме, наукового, публіцистичного, офіційно-ділового, художнього (Орлова, 2006). Разом з використанням стилістично нейтральної лексики притаманним є певне використання професіоналізмів та жаргонізмів. Таким чином, широкий спектр використання стилів і лексики зумовлює достатньо гнучкий підхід до добору лексичного та тематичного мінімумів, засобів навчання та матеріалів за умови врахування необхідності включення у зміст навчання спеціальних професійних тем

та відповідного лексичного матеріалу. Якщо ми звернемося до ОПП Журналістика, то серед фахових компетентностей ми знайдемо «володіння глибокими базовими знаннями з різних галузей та спеціальними знаннями з окремої галузі», «здатність розуміти особливості суспільних процесів», а також «високу мовну компетенцію» (Освітньо-професійна програма, 2017). Фахівці сфери медіакомунікацій за визначенням не можуть бути вузькими спеціалістами зі своєї галузі: через специфіку своєї професії вони зобов'язані добре розумітися у різних сферах знань та людської діяльності і за необхідністю вміти комунікувати з експертами на рівних, у тому числі у контексті міжкультурної професійної комунікації. Для майбутніх фахівців сфери медіакомунікацій освітні, розвиваючі та соціокультурні цілі вивчення іноземної мови можуть бути не менш важливими, ніж практична мета, про пріоритетність якої ми вже зазначали і що не ставиться під сумнів. Наприклад, розвиток критичного мислення є одним із ключових завдань професійної підготовки майбутніх медійників, що повинно отримати належну увагу у навчанні англійської мови. Теми і проблеми, що включаються у тематичний мінімум, повинні сприяти формуванню незалежного світогляду, активної громадянської позиції, водночас розвиваючи такі риси як толерантність, повагу до іншої точки зору, вміння здійснювати виважену дискусію. Чільне місце, на нашу думку, повинно відводиться питанням журналістської і професійної етики, з якими студенти можуть ознайомитись не лише у контексті фахових дисциплін, але й під час опрацювання відповідно відібраних іноземних матеріалів, здійснюючи розбір професійних ситуацій на практичних заняттях з мови.

Як наголошується дослідниками у галузі методики навчання іноземних мов, соціокультурна (країнознавча та лінгвокраїнознавча) компетенція є надзвичайно важливою складовою загальної мовленнєвої компетентності того, хто навчається (студента), а для спеціалістів в галузі комунікацій та медіакомунікацій ця теза є особливо актуальною. Вивчаючи іноземну мову, студенти ознайомлюються з культурою, історією, реаліями країн цієї мови, а вивчаючи її професійну підмову – з тими ж категоріями, але вже у професійному контексті. Так, наприклад, у процесі вивчення англійської мови майбутні журналісти оволодівають

інформацією про стилістичні особливості газетних заголовків в англійських країнах, про типову структуру англійських та американських газет і журналів, різновиди друкованої преси, популярні інтернет видання, відомих ведучих рейтингових телевізійних шоу, видатних журналістів тощо. Перегляд та обговорення документальних та художніх фільмів, які показують специфіку професійної діяльності в країнах, чия мова вивчається, а також аналіз фрагментів телепередач, інтерв'ю, новин тощо, – все це може забезпечити формування іноземної соціокультурної компетенції студентів та закласти міцні основи для ефективного професійного розвитку.

У зв'язку з тим, що кількість годин, які відводяться на вивчення іноземних мов обмежена, значна увага учасників навчального процесу приділяється самостійній і індивідуальній роботі студентів. Особливість самостійної роботи студентів медійників полягає у можливості максимального врахування специфіки майбутньої професійної діяльності студентів, зокрема, у включенні в зміст самостійної роботи завдань проєктного характеру на суміжжі двох або більше дисциплін засобами іноземної мови. Також значним дидактичним потенціалом для формування програмових компетентностей у контексті самостійної роботи студентів володіють домашнє читання художньої чи публіцистичної літератури, робота з аудіо та відеоматеріалами, які репрезентують типові жанри медіа, перегляд та опрацювання фрагментів художніх та документальних фільмів. Грамотно організоване і проведене домашнє читання може бути досить ефективним інструментом ознайомлення студентів з новими лексичними одиницями для поповнення їхнього пасивного словника. Додамо лише, що для фахівців з медіакомунікацій тематика домашнього читання буде уточнюватися з огляду на професійну специфіку: у перелік рекомендованої літератури входять книги, зміст або сюжети яких ознайомлюють студентів з особливостями професійної сфери, її нагальними проблемами та перспективами.

Висновки. Отже, сумуючи усе сказане вище, визначимо наступні вимоги до змісту навчання англійської мови за професійним спрямуванням майбутніх фахівців з медіакомунікацій:

1. Необхідність здійснення ретельного аналізу компетентностей, визначених ОКХ та

відповідними освітніми програмами, типових професійних комунікативних ситуацій та професійних комунікативних потреб студентів певної спеціалізації.

2. Добір навчальних матеріалів, які є цінними, пізнавальними, здатними впливати на емоційну сферу студентів, представляти цінність у плані професійного спілкування, оволодіння студентами фаховою лексикою і термінологією.

3. Використання інтегрованого навчання мови та предмету (*CLIL*) окремими блоками або для вивчення окремих тем у випадку, коли існують певні організаційні передумови для цього.

4. Використання програм підготовки до складання Кембриджських міжнародних стандартизованих екзаменів, зокрема, *Cam-*

bridge FCE та *CAE* як певної основи для складання робочих навчальних програм з англійської мови.

5. Застосування гнучкого підходу до добору лексичного та тематичного мінімумів, засобів навчання та матеріалів за умови врахування необхідності включення у зміст навчання спеціальних професійних тем та відповідного лексичного матеріалу.

Проблема визначення змісту навчання, як вже зазначалося вище, є комплексною, а отже, потребують подальшого вивчення її такі окремі аспекти, як визначення мовного пасивного та активного мінімумів, відбір загальних професійних тем і ситуацій, використання ефективних підручників та інших засобів навчання, оптимальне врахування міждисциплінарних зв'язків та інші важливі питання.

Література

- Гулай О. І. Компетентнісний підхід як основа нової парадигми освіти. *Педагогічні науки*. 2009. № 4. С. 45–51.
- Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / С. Ю. Ніколаєва (ред.). Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.
- Ножовнік О. М. Навчання іноземної мови через зміст фахових дисциплін у вищій професійній школі: теоретичні засади та переваги впровадження. *Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки)*. 2012. № 3. С. 140–145. URL: <https://library.krok.edu.ua/ua/kategoriji/statti/4-navchannia-inozemnoi-movy-cherez-zmist-fahovykh-dystsyplin-u-vyshchii-profesiinii-shkoli-teoretychni-zasady-ta-perevahy-vprovadzhenia> (дата звернення: 1.10.2019).
- Орлова Н. Підмова журналістики як сфера спеціальної комунікації. 2006. *Електронна бібліотека Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка*. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1948> (дата звернення: 4.10.2019).
- Освітньо-професійна програма 061.00.01 Журналістика. Першого (бакалаврського) рівня освіти. 2017. URL: http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstupnikam/ij/2019/opp_zhur_bak.pdf (дата звернення: 4.10.2019).
- Програма з англійської мови для професійного спілкування / Г. Є. Бакаєва та ін. Київ: Ленвіт, 2005. 119 с.

References

- Gulai, O. I. (2009). Kompetentnisnij pidhid yak osnova novoyi paradigmi osviti [Competence approach as a basis for a new education paradigm]. *Pedagogichni nauki*, 4, 45–51 (ukr).
- Nikolayeva S. (Ed.) (2003). *Zagalnoyevropejski rekomendaciyi z movnoyi osviti: vivchennya, vikladannya, ocinyuvannya [Common European Framework of References for Languages]*. Kyiv, Ukraine: Lenvit (ukr).
- Nozhovnik, O. (2012). Navchannya inozemnoyi movi cherez zmist fahovykh disciplin u vishij profesijnij shkoli: teoretichni zasady ta perevagi vprovadzhenia [Content and Language Integrated Learning in Courses of Foreign Languages for Specific Purposes at Tertiary Professional Schools: Theoretical Basics and Advantages of Implementation]. *Zbirnik naukovih prac Berdyanskogo derzhavnogo pedagogichnogo universitetu (Pedagogichni nauk)*, 3, 140–145. Retrieved from <https://library.krok.edu.ua/ua/kategoriji/statti/4-navchannia-inozemnoi-movy-cherez-zmist-fahovykh-dystsyplin-u-vyshchii-profesiinii-shkoli-teoretychni-zasady-ta-perevahy-vprovadzhenia> (ukr).
- Orlova, N. (2006). Pidmova zhurnalistiki yak sfera specialnoyi komunikaciyi [Journalism sublanguage as a sphere of specific communication]. *Digital library of Taras Shevchenko National University of Kyiv*. Retrieved from <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1948> (ukr).
- Osvitno-profesijna programa 061.00.01 Zhurnalistika. Pershogo (bakalavrskogo) rivnya osviti [Academic

and professional programme. 061.00.01 Journalism. Bachelor degree] (2017). Retrieved from http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstupnikam/ij/2019/opp_zhur_bak.pdf (ukr).
Bakayeva, G. Ye., Borisenko, O. A., Zuyenok, I. I., Ivanisheva, V. O., Klimenko, L. J., Kozimirskaya, T. I., ...
Hodceva, A. O. (2005). *Programa z anglijskoyi movi dlya profesijnogo spilkuvannya [English for Specific Purposes. National Curriculum for Universities]*. Kyiv, Ukraine: Lenvit (ukr).

СОДЕРЖАНИЕ ОБУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ НАПРАВЛЕННОСТИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ В СФЕРЕ МЕДИАКОММУНИКАЦИЙ

Ольшанский Дмитрий, кандидат педагогических наук, доцент,
заведующий кафедрой иностранных языков факультета права и международных отношений,
Киевский университет имени Бориса Гринченко,
ул. Тимошенко, 13 б, 04212 Киев, Украина, d.oldhanskyi@kubg.edu.ua

В статье рассматривается процесс профессионально-ориентированного обучения английскому языку будущих специалистов в сфере медиакоммуникаций. Автор определяет требования к содержанию обучения английскому языку указанной категории студентов с учетом анализа действующих документов, регулирующих учебный процесс по иностранным языкам в украинских ВУЗах, а именно, «Общеввропейские компетенции владения иностранным языком: изучение, преподавание, оценка», «Типовая программа по английскому языку профессионального направления», а также в соответствии с результатами современных исследований по теории и методике обучения иностранным языкам и в области профессионального образования.

Ключевые слова: английский язык профессионального направления; профессиональная речевая компетентность; речевая тематика; специалист в сфере медиакоммуникаций; цели обучения.

THE CONTENT OF TEACHING ENGLISH FOR SPECIAL PURPOSES TO FUTURE SPECIALISTS IN MEDIA COMMUNICATION

Olshanskyi Dmytro, PhD (Pedagogy), Associate Professor,
Head of the Chair of Foreign Languages, Department of Law and International Relations,
13-b Tymoshenko Str., 04212 Kyiv, Ukraine, d.olshanskyi@kubg.edu.ua

The article deals with the process of teaching English to the future specialists in media communication. The author defines the requirements for the content of the English language teaching aimed at this category of students with regard to the analysis of current documents regulating the process of foreign language teaching and the results of modern research into the theory and methods of teaching foreign languages and professional education in general. In order to achieve the main objectives set in the article the main principles and recommendations of the following documents were analyzed and taken into account, namely, Common European framework of references for languages, National Curriculum for Universities for English for specific purposes, the Syllabus for English for Special purposes for Journalism (Bachelor degree, Master degree) etc., the main objects of the analysis being the aims of teaching, levels of performance, principles of teaching, the set of competences that need to be developed, content organization both for a Bachelor and a Master programme. All these target parameters were specified in terms of teaching ESP as part of the professional training of specialists in media communications. The author gives recommendations about the use of CLIL approach according to which the language must be taught alongside with special professional disciplines following the same order of topics. Nevertheless, this approach will prove to be appropriate and efficient provided that there are certain organizational conditions and it is recommended that it should be used for teaching separate themes or modules. One of the key ideas suggested in the article with a view of teaching ESP to media communication students is the use of Cambridge international standardized examinations such as FCE and CAE as a basis for building the English language syllabus in which general English themes will be complemented by the ESP topics and materials.

Key words: communication topics; English for Special Purposes; objectives of teaching; professional language competence; specialist in media communication.

Стаття надійшла до редакції 04.10.2019

Прийнято до друку 31.10.2019